

motivaction

research and strategy

Doelgroeponderzoek - Jongeren

?! Stichting Pensioenregister

Achtergrond, doel- en probleemstelling

Pagina 3

Samenvatting en conclusie

Pagina 4-8

Methode en opzet

Pagina 9

Resultaten

Pagina 10-27

Bijlage

Pagina 28-40

In opdracht van Stichting Pensioenregister (SPR), heeft Motivaction International B.V. een onderzoek uitgevoerd naar de invloed van verschillende levensgebeurtenissen op het verdiepen in pensioen.

Stichting Pensioenregister streeft ernaar zoveel mogelijk Nederlanders met pensioenaanspraken te triggeren om tenminste 1x met hun DigiD in te loggen op mijnpensioenoverzicht.nl. Om hen hiertoe te verleiden, ontwikkelt de Stichting een campagne. Deze zal gericht zijn op de 'influencers' van bepaalde doelgroepen in de Nederlandse samenleving, voor wie zicht op hun pensioen als relevant wordt beschouwd.

De campagne zal gericht zijn op de influencers die rond deze doelgroepen en levensgebeurtenissen een rol in het leven van de doelgroep spelen.

In deze rapportage wordt in kaart gebracht:

- Welke influencers dit betreft
- Hoe de doelgroep met deze gebeurtenis omgaat en welke triggers en barrières zij ervaren bij het besteden van aandacht aan pensioen in de context van deze levensgebeurtenis
- Hoe de influencers een rol kunnen spelen bij het pensioenbewuster maken van de doelgroep.

Deze rapportage richt zich op jongeren die getrouwd/hertrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap/samenlevingscontract hebben.

Bijna de helft (45%, n=141) van de jongeren denkt dat een samenlevingscontract invloed heeft op hun pensioen

Ruim een kwart (28%) denkt dat het geen invloed heeft en 27% geeft aan het niet te weten (n=141). Vrouwen en jongeren 28-34 jaar geven vaker aan niet te weten of het invloed heeft (resp. 38%; n=93 en 34%;n=94).

55% van de jongeren (n=363) denkt dat trouwen/geregistreerd partnerschap invloed heeft op hun pensioen

Ook van deze groep weet ruim een kwart (28%) niet of het invloed heeft.

De mogelijke invloed die het meest genoemd wordt, is het nabestaandenpensioen (31%; n=268). Gezamenlijk pensioen/opbouw, aanspraak op elkaars pensioen en partnerpensioen volgen op afstand.

Een kwart van de jongeren is niet actief met het pensioen bezig wanneer men gaat trouwen of geregistreerd gaat samenwonen (n=504)

Onder vrouwen (32%; n=335), jongeren met een beneden modaal inkomen (33%; n=102) en getrouwden (30%; n=363) is dit aandeel relatief hoog.

Wanneer men wel iets heeft geregeld, is dit veelal in de vorm van nabestaandenpensioen voor de partner (36%) en het afsluiten van een overlijdensrisicoverzekering (28%). Jongeren met een boven modaal inkomen (n=182) hebben beide zaken vaker geregeld dan jongeren met een lager inkomen. Ook jongeren met een samenlevingscontract (n=141) hebben beide zaken vaker geregeld dan de getrouwde jongeren/jongeren met geregistreerd partnerschap (n=363).

Drie op de tien jongeren heeft geen idee wanneer men aandacht aan het pensioen moet besteden, wanneer ze besluiten te trouwen/ geregistreerd samenwonen (n=504)

Het deel van de jongeren dat zelf actief bezig is geweest met het pensioen rondom dit life event, is dan ook relatief klein; 26%. Mannen geven vaker aan er zelf mee bezig te zijn geweest (32%; n=169), onder vrouwen is dit slechts een vijfde (n=335). 22% van de jongeren is in deze periode door iemand geholpen met het onderwerp pensioen.

Familie/vrienden/bekenden, website van pensioenfondsen, notaris en financieel adviseur meest geraadpleegde bronnen

Familie/vrienden/bekenden en de website van het pensioenfonds zijn de meest geraadpleegde bronnen in het voorzien van informatie over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor het pensioen door hen die getrouwd zijn/geregistreerd partnerschap hebben (n=88). Voor de jongeren met een samenlevingscontract zijn dat de notaris of de financieel adviseur.

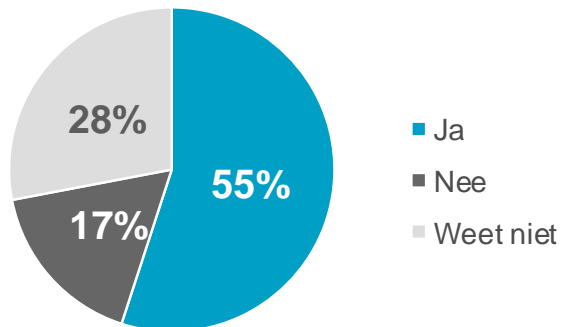
De website Mijnpensioenoverzicht.nl wordt door slechts 4% van zowel getrouwde jongeren als jongeren met een samenlevingscontract bezocht.

Ruim de helft van de jongeren vindt echter wel dat personen die gaan trouwen/(geregistreerd) samenwonen beter moeten worden geïnformeerd over de gevolgen hiervan op hun pensioen

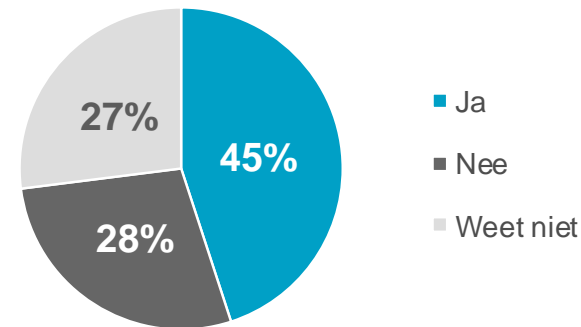
De meest genoemde influencer door jongeren met een samenlevingscontract om dit te doen is de notaris (58%; n=141). Meest genoemde influencers door getrouwde jongeren (n=363) zijn; het gemeenteloket, Mijnpensioenoverzicht.nl, de website van het pensioenfonds, of een overheidswebsite.

Trouwen/geregistreerd partnerschap invloed op jouw pensioen?

Samenlevingscontract invloed op jouw pensioen?

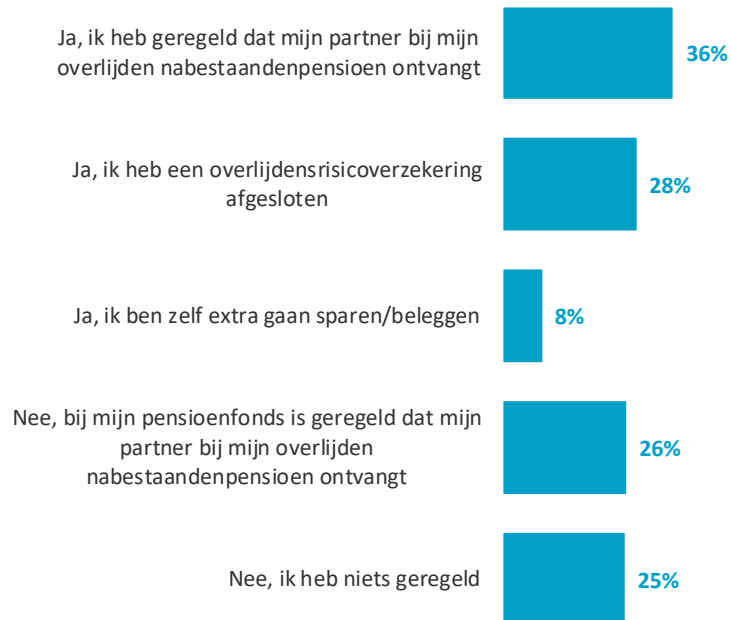

Q. Heeft trouwen/geregistreerd partnerschap volgens jou invloed op jouw pensioen? (Basis: Getrouwd/hertrouwd/geregistreerd partner, n=363)

Q. Heeft het feit dat je een samenlevingscontract hebt volgens jou invloed op jouw pensioen? (Basis: Samenlevingscontract, n=141)

Q. Heb je door het trouwen/(geregistreerd) samenwonen iets geregeld voor je pensioen, wat je daarvoor nog niet had geregeld?
(Basis: allen, n=504)

Q. Welke van deze bronnen was voor jou de voornaamste bron van informatie over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor je pensioen?
(Basis: heeft informatie ontvangen, n=142)

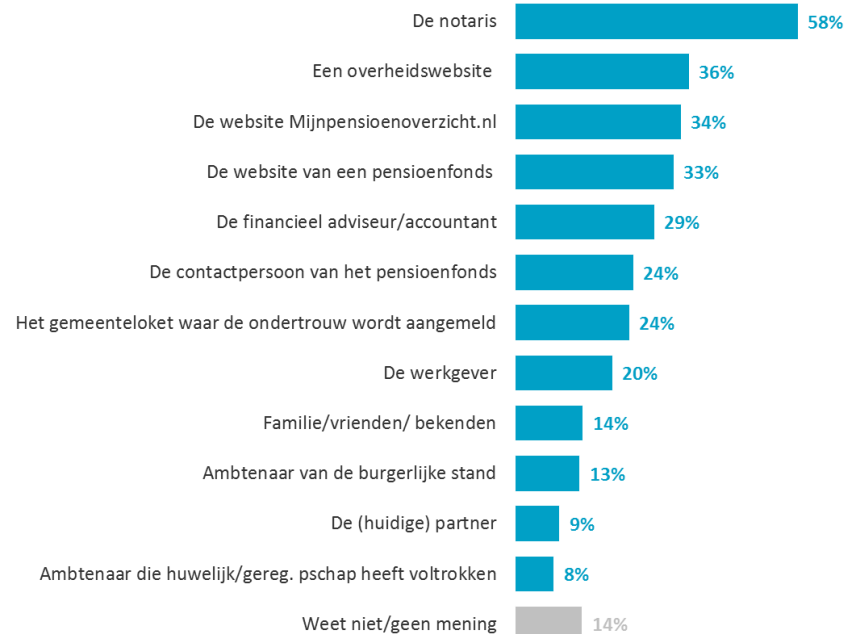

Q. Welke partijen en/of bronnen moeten volgens jou mensen die gaan trouwen/(geregistreerd) samenwonen, wijzen op de gevolgen hiervan op hun pensioen?

(Basis: is getrouwd/geregistreerd partnerschap, n=363)

(Basis: heeft samenlevingscontract, n=141)

Kwantitatief onderzoek

- Dit onderzoek is uitgevoerd door middel van een kwantitatief online onderzoek. Bij deze methode vullen respondenten de vragenlijst in alle rust en in eigen tempo in achter de eigen computer. Daarnaast kunnen respondenten zelf het moment kiezen waarop ze de vragenlijst invullen en geven ze via internet minder snel sociaal wenselijke antwoorden.

Vragenlijst

- De vragenlijst, die in nauwe samenwerking met SPR is opgesteld, bestaat uit 21 vragen waarvan 5 open vragen. Twee open vragen zijn achteraf gecodeerd.
- De gemiddelde invultijd van de vragenlijst bedroeg circa 6 minuten.

Doelgroep en steekproef

- Het onderzoek is uitgevoerd onder jongeren van 18-34 jaar die getrouwd/hertrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap/samenlevingscontract hebben.
- Het onderzoek is uitgevoerd onder het internetpanel van Motivation (Stempunt.nu), bestaande uit ruim 60.000 Nederlanders
- De steekproef is achteraf gewogen zodat deze representatief is voor de Nederlandse bevolking op geslacht, leeftijd en opleiding. Er kunnen dus representatieve uitspraken over de doelgroep gedaan worden.

Resultaten - Jongeren

Jonge mannen verdienen over het algemeen meer dan jonge vrouwen

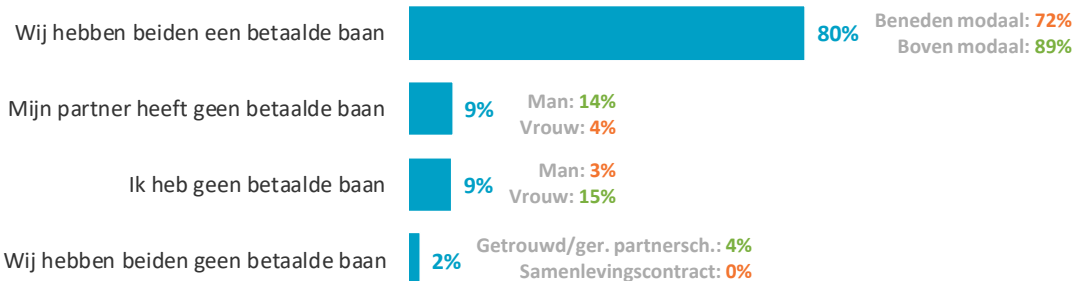
Over het algemeen verdienen jonge mannen meer dan de jonge vrouwen. Jonge vrouwen geven vaker aan geen betaalde baan te hebben (15% vs. 3%).

33% van de jongeren in de leeftijdscategorie 18 t/m 27 jaar geeft aan evenveel als hun partner te verdienen. Dit percentage is relatief hoog ten opzichte van jongeren in de leeftijdscategorie 28 t/m 34 jaar (21%).

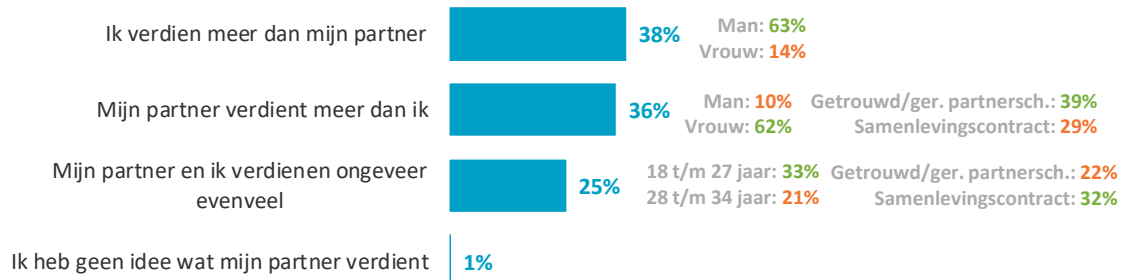
32% van de jongeren met een samenlevingscontract verdient ongeveer evenveel als hun partner. Dit percentage ligt relatief hoog ten opzichte van jongeren die getrouwd zijn/geregistreerd partnerschap hebben (22%).

Q. Hoe ziet jullie inkomenssituatie er qua werken nu uit? (Basis: allen, n=504)

Q. Hoe zijn de verhoudingen binnen jullie inkomenssituatie? (Basis: allen, n=504)

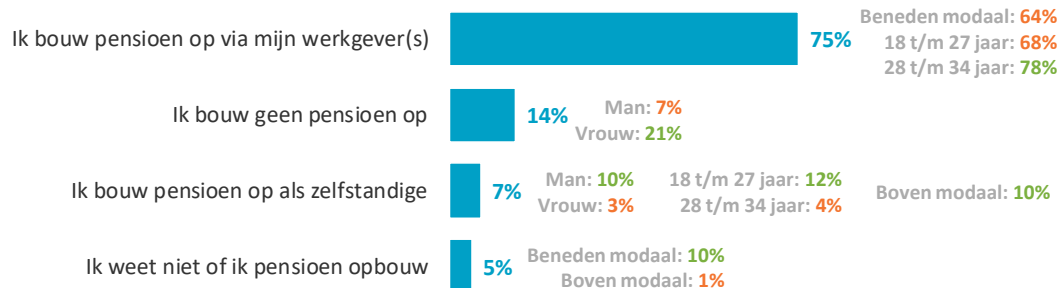
1 op de 5 jonge vrouwen bouwt geen pensioen op

Jonge mannen bouwen relatief vaak pensioen op als zelfstandige (10% vs. 3% van de vrouwen). Dit is tevens het geval voor respondenten in de leeftijdscategorie 18 t/m 27 jaar (12% vs. 4%) en respondenten met een boven modaal inkomen (10%).

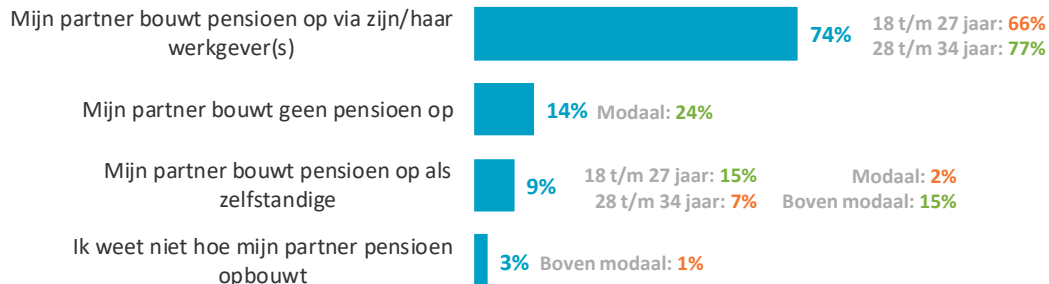
Respondenten met een beneden modaal inkomen weten relatief vaak niet of ze pensioen opbouwen (10%). Slechts 1% van de respondenten met een boven modaal inkomen weet dit niet (1%).

Q. Hoe ziet jouw pensioenopbouw er voornamelijk uit? (Basis: allen, n=504)

Q. Hoe ziet de pensioenopbouw van jouw partner er voornamelijk uit? (Basis: allen, n=504)

3 op de 10 jonge vrouwen weet niet hoe hun inkomen geregeld is als zij met pensioen gaan

Ongeveer 3 op de 5 jongeren denkt dat zij pensioen ontvangen dat zij zelf bij de werkgever(s) hebben opgebouwd. Ongeveer de helft geeft aan AOW te gaan ontvangen.

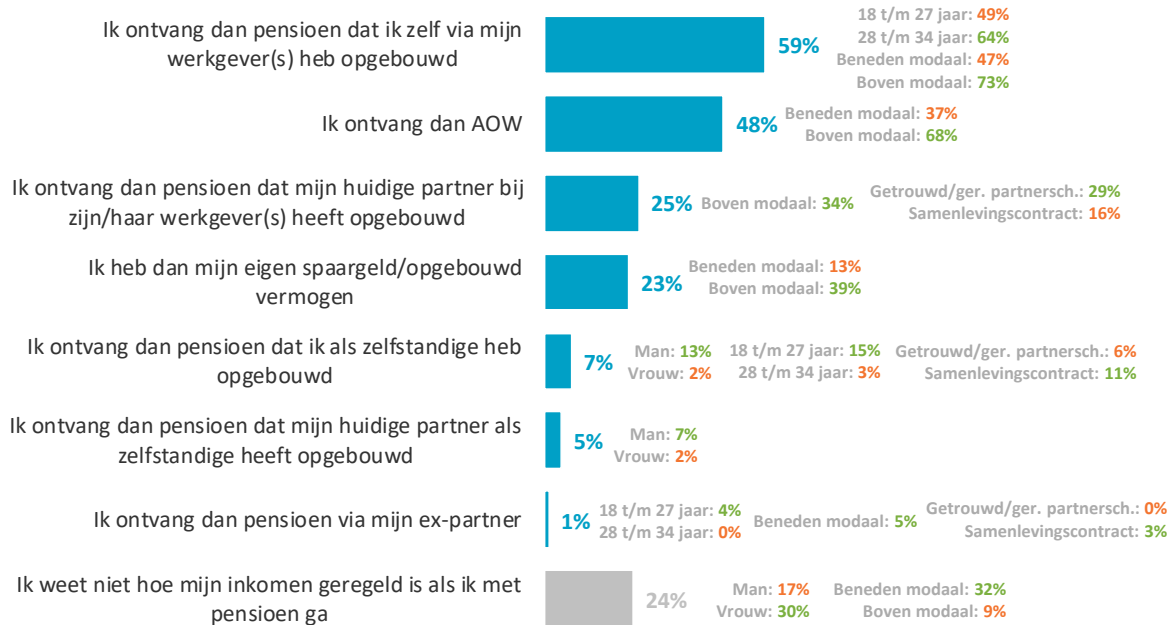
Voor 32% van de respondenten met een beneden modaal inkomen is onbekend hoe hun inkomen wordt geregeld als zij met pensioen gaan.

Getrouwde jongeren/jongeren met een geregistreerd partnerschap denken relatief vaker dan jongeren met een samenlevingscontract dat zij pensioen ontvangen dat hun partner bij zijn/haar werkgever heeft opgebouwd (29% vs. 16%).

Q. Weet je hoe je inkomen geregeld is als je later met pensioen gaat?

(Basis: allen, n=504)

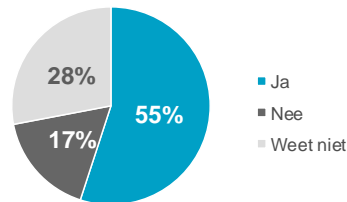

55% jongeren denkt dat trouwen/geregistreerd partnerschap invloed heeft op pensioen. 45% denkt een samenlevingscontract invloed heeft

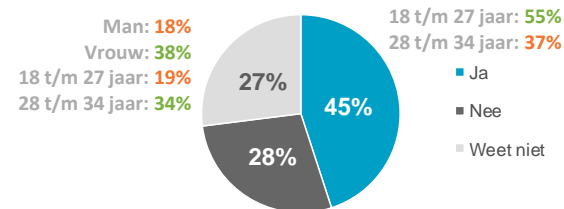
55% van de respondenten in de leeftijdscategorie 18 t/m 27 jaar denkt dat een samenlevingscontract invloed heeft op hun pensioen. Dit percentage ligt relatief hoog ten opzichte van respondenten in de leeftijdscategorie 28 t/m 34 jaar (37%).

Getrouwde jongeren/jongeren met een geregistreerd partnerschap denken relatief vaker dan jongeren met een samenlevingscontract dat trouwen/geregistreerd partnerschap invloed heeft op het gezamenlijk pensioen/opbouw (21% vs. 4%).

Trouwen/geregistreerd partnerschap invloed op jouw pensioen?

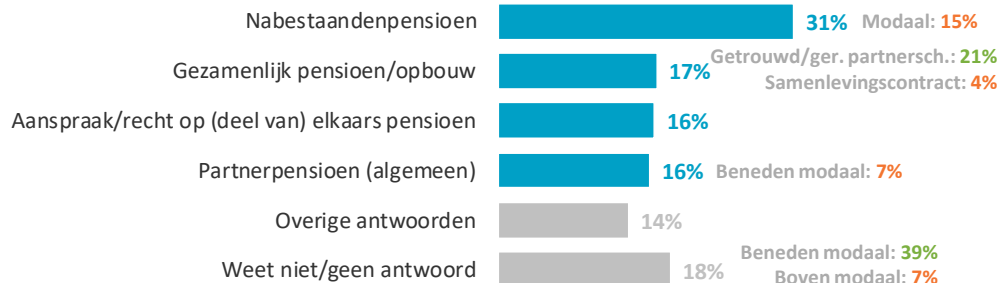
Samenlevingscontract invloed op jouw pensioen?

Q. Heeft trouwen/geregistreerd partnerschap volgens jou invloed op jouw pensioen?
(Basis: Getrouwd/hertrouwd/geregistreerd partner, n=363)

Q. Heeft het feit dat je een samenlevingscontract hebt volgens jou invloed op jouw pensioen?
(Basis: Samenlevingscontract, n=141)

Q. Kun je toelichten wat de invloed van trouwen/(geregistreerd) samenwonen op jouw pensioen is? (Basis: Trouwen/geregistreerd partnerschap/samenlevingscontract heeft invloed op pensioen, n=268)

Kwart jongeren regelt niets voor het pensioen wanneer men gaat trouwen of geregistreerd samenwonen

Jonge vrouwen (32%), jongeren met een beneden modaal inkomen (33%) en jongeren die getrouwd zijn/met een geregistreerd partnerschap (30%) regelen vaker niets wanneer zij gaan trouwen of (geregistreerd) samenwonen.

Jonge mannen hebben, vergeleken met vrouwen, relatief vaak geregeld dat hun partner bij overlijden nabestaandenpensioen ontvangt (41% vs. 30%) en/of zijn extra gaan sparen/beleggen (12% vs. 4%).

Jongeren in de leeftijdscategorie 18 t/m 27 jaar hebben ten opzichte van de respondenten in de leeftijdscategorie 28 t/m 34 jaar vaak een overlijdensrisicoverzekering afgesloten (38% vs. 23%) en/of zijn zelf extra gaan sparen beleggen (12% vs. 6%).

Q. Heb je door het trouwen/(geregistreerd) samenwonen iets geregeld voor je pensioen, wat je daarvoor nog niet had geregeld? (Basis: allen, n=504)

Ja, ik heb geregeld dat mijn partner bij mijn overlijden nabestaandenpensioen ontvangt

Man: 41%
Vrouw: 30%
Beneden modaal: 25%
Boven modaal: 47%

Getrouwd/ger. partnersch.: 30%
Samenlevingscontract: 48%

Ja, ik heb een overlijdensrisicoverzekering afgesloten

18 t/m 27 jaar: 38%
28 t/m 34 jaar: 23%
Boven modaal: 35%

Getrouwd/ger. partnersch.: 22%
Samenlevingscontract: 41%

Ja, ik ben zelf extra gaan sparen/beleggen

Man: 12%
Vrouw: 4%
18 t/m 27 jaar: 12%
28 t/m 34 jaar: 6%

Nee, bij mijn pensioenfonds is geregeld dat mijn partner bij mijn overlijden nabestaandenpensioen ontvangt

Getrouwd/ger. partnersch.: 31%
Samenlevingscontract: 14%

Nee, ik heb niets geregeld

Man: 19%
Vrouw: 32%
Beneden modaal: 33%
Boven modaal: 18%

Getrouwd/ger. partnersch.: 30%
Samenlevingscontract: 15%

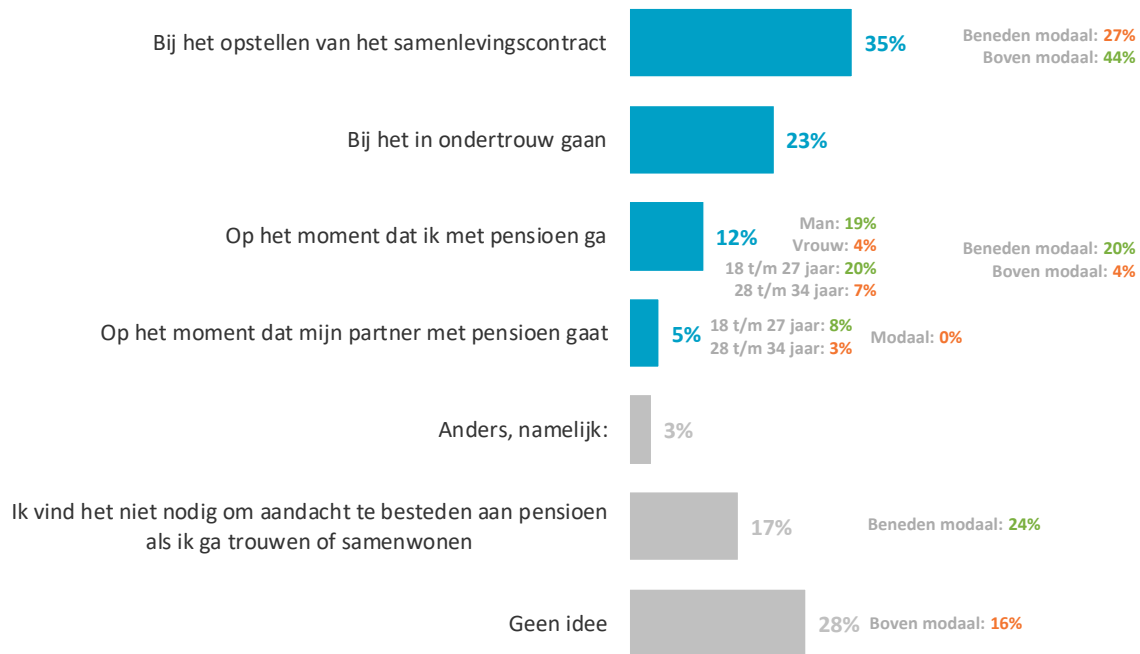

17% van de jongeren vindt het niet nodig om aandacht te besteden aan pensioen als ze gaan trouwen of samenwonen

Jongeren met een beneden modaal inkomen (24%) en getrouwde jongeren/met een geregistreerd partnerschap (20%) vinden het relatief minder vaak nodig om aandacht te besteden aan pensioen als zij gaan trouwen of samenwonen.

Jongeren met een boven modaal inkomen vinden vaker het opstellen van het samenlevingscontract een goed moment om aandacht aan pensioen te besteden (44%). Jongeren met een beneden modaal inkomen vinden dit juist minder vaak een goed moment (27%).

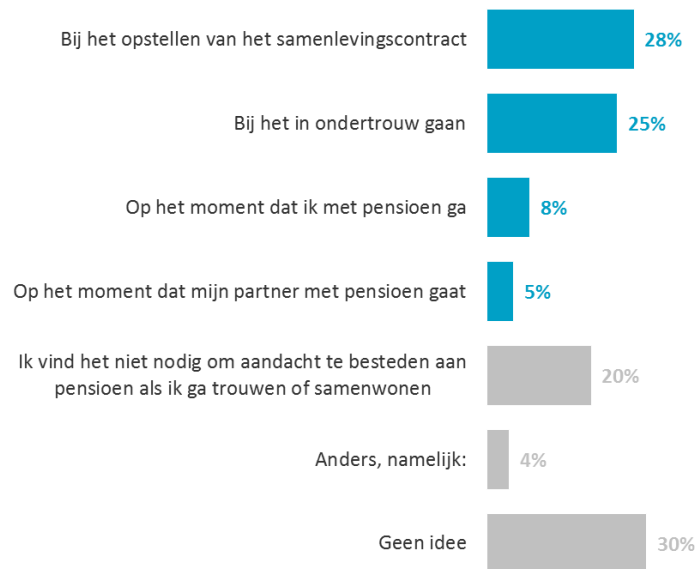
Q. Op welk moment moet je volgens jou aandacht aan je pensioen besteden, als je besluit om te gaan trouwen/(geregistreerd) te gaan samenwonen?
(Basis: allen, n=504)

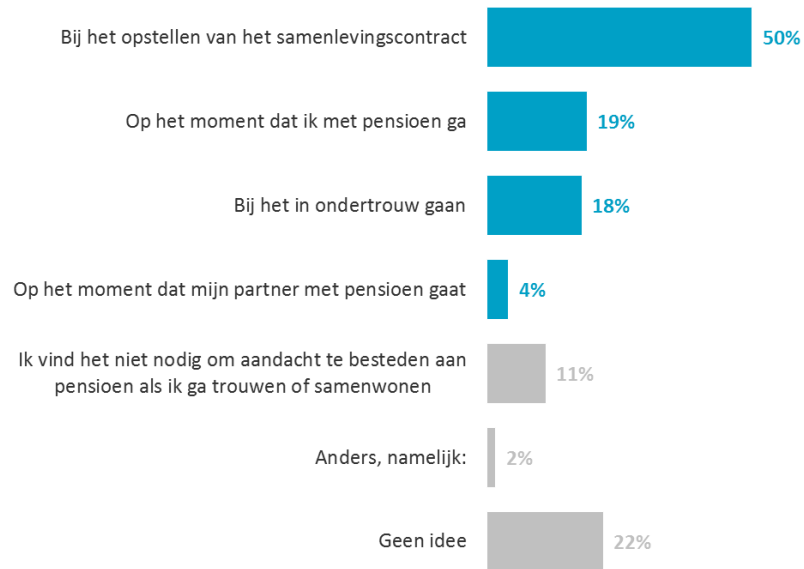

Q. Op welk moment moet je volgens jou aandacht aan je pensioen besteden, als je besluit om te gaan trouwen/(geregistreerd) te gaan samenwonen?

(Basis: is getrouwd/geregistreerd partnerschap, n=363)

(Basis: heeft samenlevingscontract, n=141)

Jongeren die getrouwd zijn/ geregistreerd partnerschap hebben, vinden het vaker dan jongeren met een samenlevingscontact, niet nodig om aandacht aan het pensioen te besteden als ze gaan trouwen of samenwonen.

Driekwart van de jongeren is niet actief bezig geweest met pensioen in de periode trouwen/(geregistreerd) samenwonen

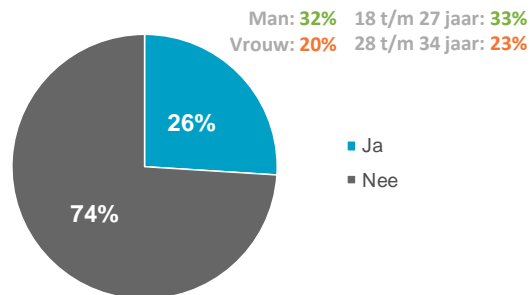
Jonge mannen zijn ten opzichte van jonge vrouwen relatief vaak actief bezig geweest met pensioen in de periode trouwen/(geregistreerd) samenwonen (32% vs. 20%).

Deze verschillen zien we ook tussen jongeren in de leeftijdscategorie 18 t/m 27 en jongeren in de leeftijdscategorie 28 t/m 34 jaar (33% vs. 23%).

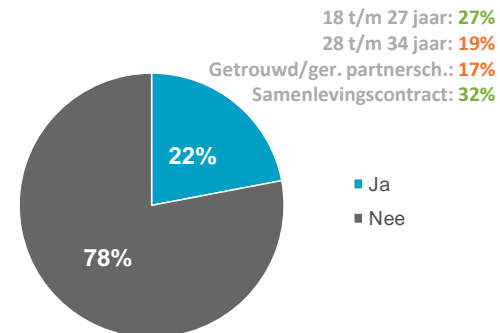
Jongeren in de leeftijdscategorie 18 t/m 27 jaar (27%) en jongeren met een samenlevingscontract (32%) hebben vaker hulp gekregen met het onderwerp pensioen toen zij gingen trouwen/(geregistreerd) samenwonen (gem. 22%).

Actief met pensioen bezig geweest in periode trouwen/(geregistreerd) samenwonen?

Heeft iemand geholpen periode trouwen/(geregistreerd) samenwonen?

Q. Ben je in de periode dat je ging trouwen/(geregistreerd) samenwonen zelf actief met het onderwerp pensioen bezig geweest? (n=504)

Q. Heeft iemand je geholpen met het onderwerp pensioen toen je ging trouwen/(geregistreerd) ging samenwonen? (n=504)

Notaris, familie/vrienden/bekenden en een financieel adviseur/accountant meest geraadpleegde bronnen in het voorzien van informatie over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor het pensioen

Jonge mannen hebben relatief vaak familie/vrienden/bekenden als voornaamste informatiebron (27%). Jonge vrouwen noemen vaker de werkgever als voornaamste informatiebron (11%).

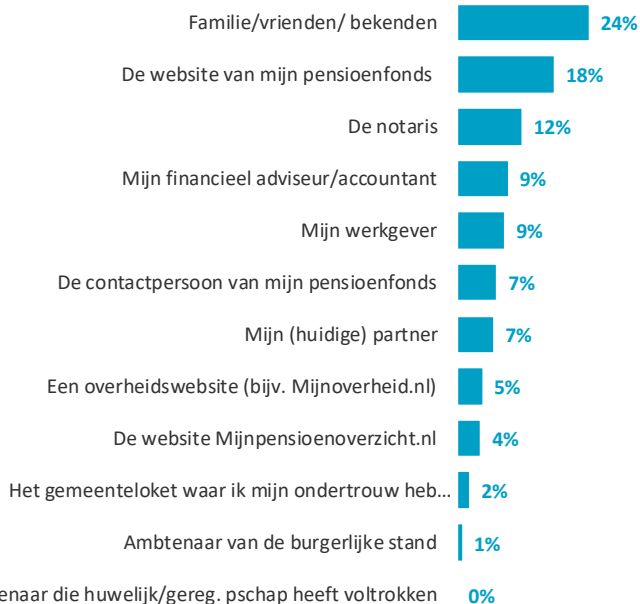
Q. Welke van deze bronnen was voor jou de voornaamste bron van informatie over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor je pensioen?
(Basis: heeft informatie ontvangen, n=142)

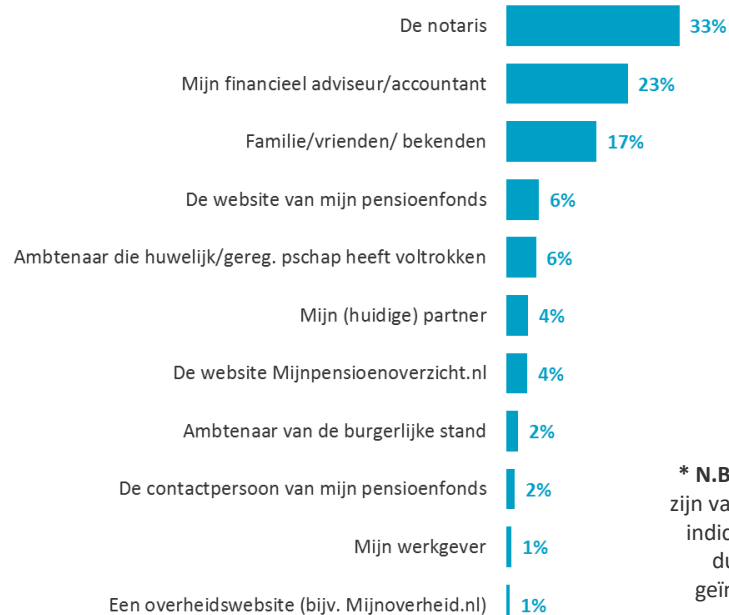
*Indicatief resultaat: n per groep is kleiner dan 50

Q. Welke van deze bronnen was voor jou de voornaamste bron van informatie over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor je pensioen?

(Basis: heeft informatie ontvangen, is getrouwd/ geregistreerd partnerschap, n=88)

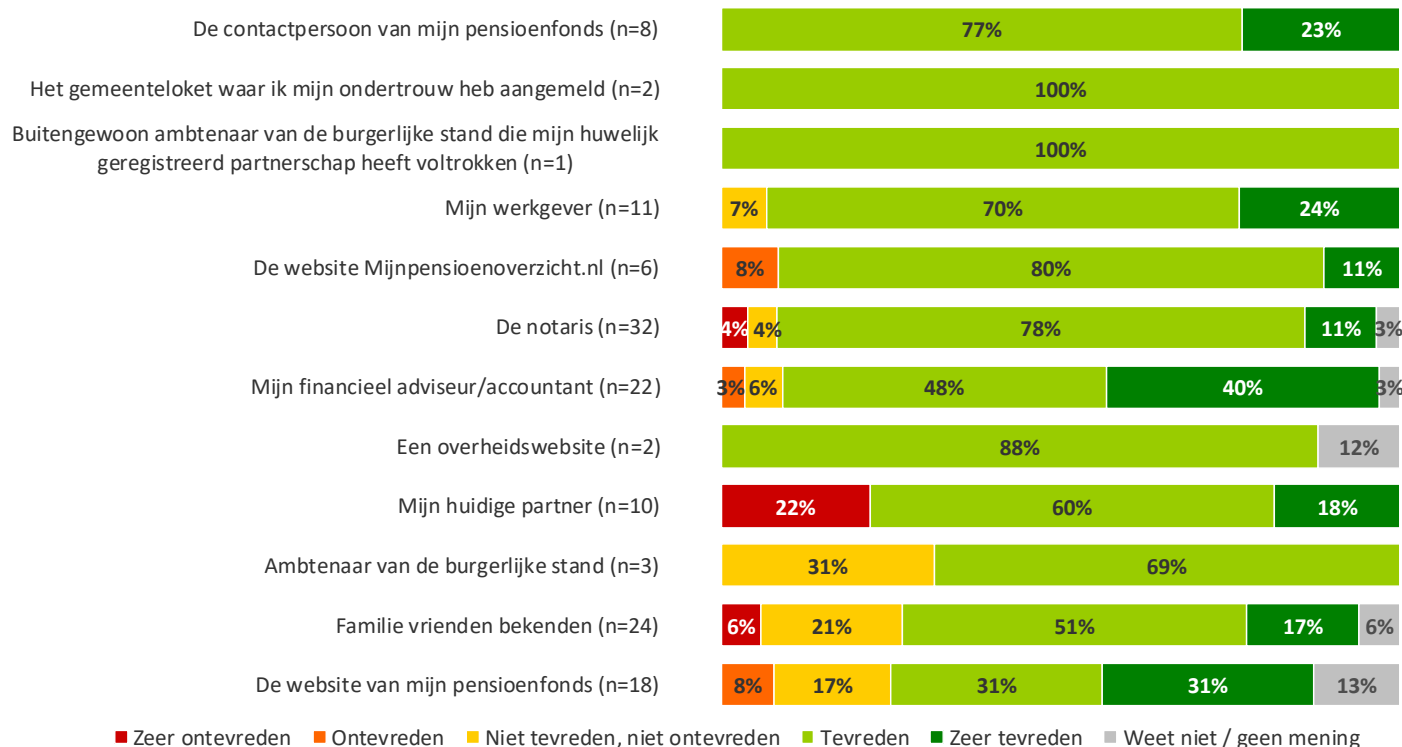
(Basis: heeft informatie ontvangen, heeft samenlevingscontact, n=54*)

* **N.B.** deze resultaten zijn vanwege een lage n indicatief, en dienen dus voorzichtig geïnterpreteerd te worden.

Familie/vrienden/bekenden en de website van het pensioenfonds zijn de meest geraadpleegde bronnen in het voorzien van informatie over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor het pensioen door getrouwden/geregistreerd partnerschap. Voor hen met een samenlevingscontract zijn dat in de eerste plaats de notaris of de financieel adviseur.

Q. Hoe tevreden ben je over de informatie die je kreeg van [voornaamste bron] over de invloed van trouwen/(geregistreerd) samenwonen op je pensioen?
(Basis: heeft informatie ontvangen, n=142)

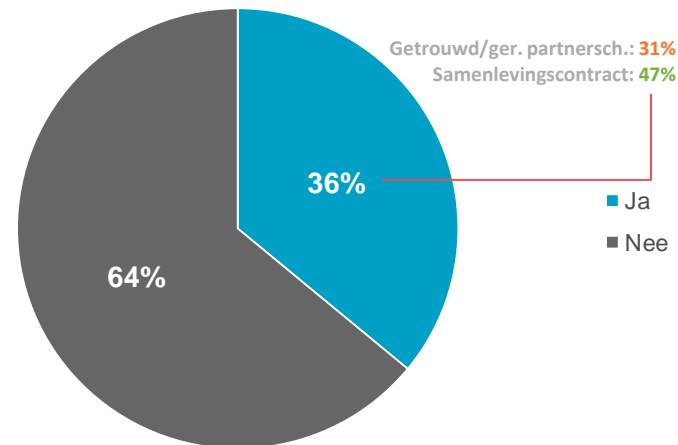
N.B. deze resultaten zijn vanwege een lage n indicatief, en dienen dus voorzichtig geïnterpreteerd te worden.

36% van de jongeren is door iemand attent gemaakt op de mogelijke gevolgen van een scheiding en/of overlijden van hun partner op hun pensioen

Jongeren met een samenlevingscontract zijn relatief vaker op de hoogte gebracht van de gevolgen van een scheiding en/of overlijden van hun partner op hun pensioen (47%). Jongeren die getrouwd zijn/met een geregistreerd partnerschap zijn dit relatief minder vaak (31%).

Q. Ben je door iemand attent gemaakt op de mogelijke gevolgen van een scheiding en/of het overlijden van je partner op je pensioen?
(Basis: allen, n=504)

Meer dan de helft van de jongeren vindt dat personen die gaan trouwen/(geregistreerd) samenwonen beter moeten worden geïnformeerd over de gevolgen hiervan op hun pensioen

Jongeren in de leeftijdscategorie 18 t/m 27 zijn het relatief vaker eens met de stelling dat personen die gaan trouwen/(geregistreerd) samenwonen beter moeten worden geïnformeerd over de gevolgen hiervan voor hun pensioen.

Jonge vrouwen zijn het, ten opzichte van jonge mannen, relatief minder vaak eens met de stelling dat zij door anderen voldoende zijn geïnformeerd over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor hun pensioen.

Q. In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen?
(Basis: allen, n=504)

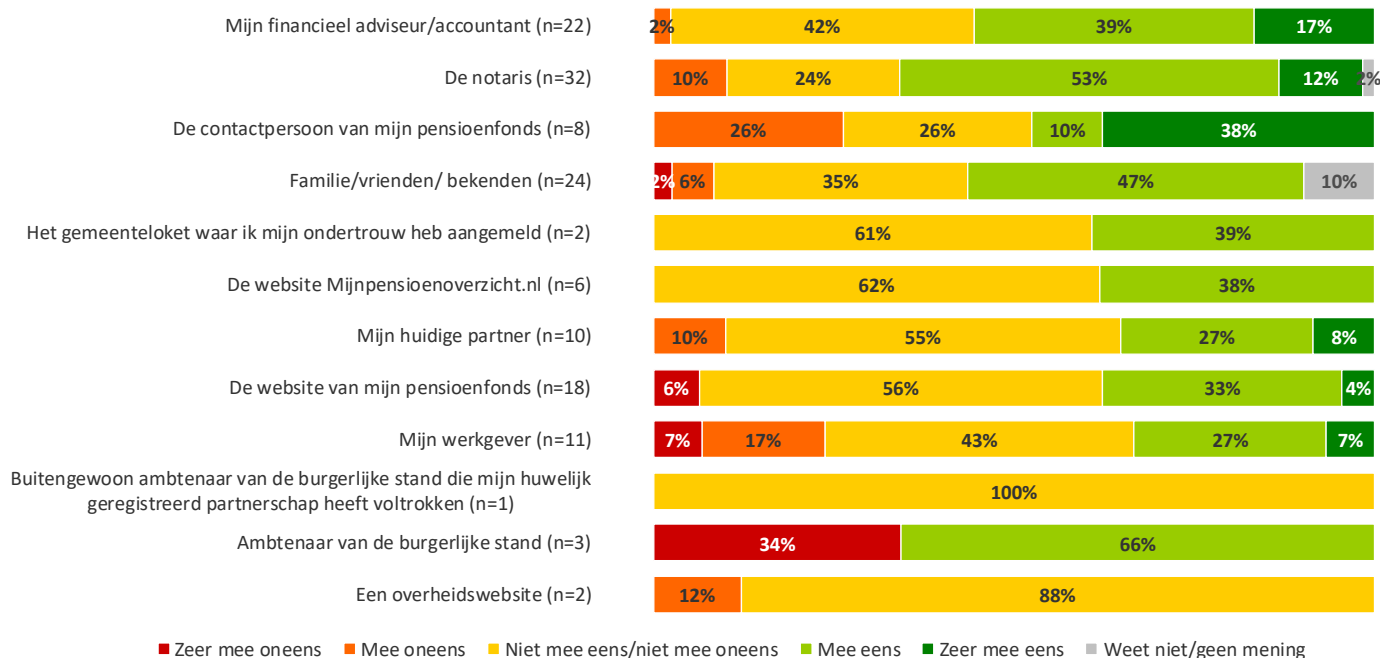
Getrouwd/ger. partnersch.: 28%
Samenlevingscontract: 36%

Man: 32%
Vrouw: 23%
Getrouwd/ger. partnersch.: 23%
Samenlevingscontract: 38%

- Zeer mee oneens
- Mee oneens
- Niet mee eens/niet mee oneens
- Mee eens
- Zeer mee eens
- Weet niet/geen mening

Q. Ik ben door anderen voldoende geïnformeerd over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor mijn pensioen?
(Uitsplitsing: voornaamste bron)

N.B. deze resultaten zijn vanwege een lage n indicatief, en dienen dus voorzichtig geïnterpreteerd te worden.

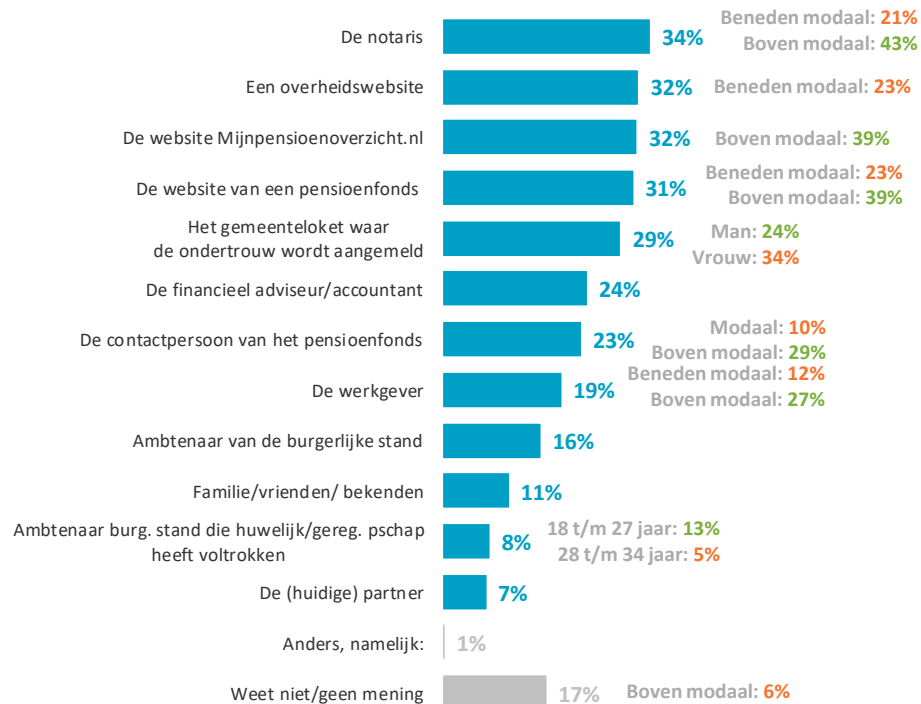

34% van de jongeren vindt dat de notaris mensen moet wijzen op de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen op hun pensioen

Jongeren met een boven modaal inkomen vinden relatief vaker dat de notaris (43%), de website Mijnpensioenoverzicht.nl (39%), de contactpersoon van het pensioenfonds (29%) en de werkgever (27%) mensen zouden moeten wijzen op de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen op hun pensioen.

Q. Welke partijen en/of bronnen moeten volgens jou mensen die gaan trouwen/(geregistreerd) samenwonen, wijzen op de gevolgen hiervan op hun pensioen?
(Basis: allen, n=504)

Q. Welke partijen en/of bronnen moeten volgens jou mensen die gaan trouwen/(geregistreerd) samenwonen, wijzen op de gevolgen hiervan op hun pensioen?

(Basis: is getrouwd/geregistreerd partnerschap, n=363)

(Basis: heeft samenlevingscontract, n=141)

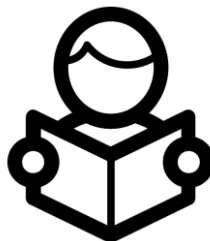

1 op de 10 jongeren geeft aan anderen te willen meegeven dat zij zich goed moeten verdiepen in de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor hun pensioen

Jongeren met een boven modaal inkomen willen anderen relatief vaak meegeven zich goed te verdiepen (17%) en het goed laten informeren/adviseren (8%) over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor hun pensioen.

Q. Wat zou je aan andere mensen willen meegeven over de gevolgen van trouwen/
(geregistreerd) samenwonen voor hun pensioen?
(Basis: allen, n=504)

10%

Verdiep je er goed in

Boven modaal: 17%

4%

Laat je goed informeren/adviseren

Boven modaal: 8%

2%

Kijk naar de verschillende scenario's

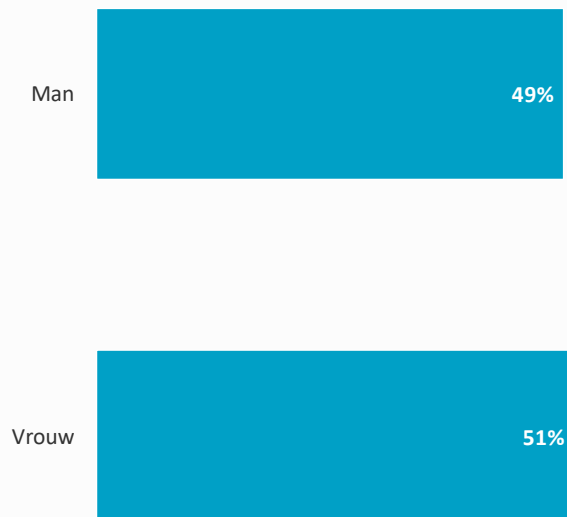
1%

Regel het op tijd

Overige antwoorden: 3%
Weet niet/geen antwoord: 82%

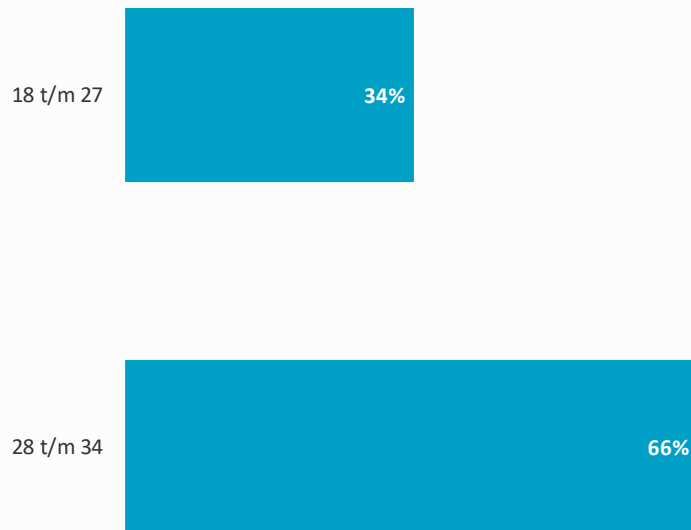

Geslacht
(Basis - Allen, n=504)

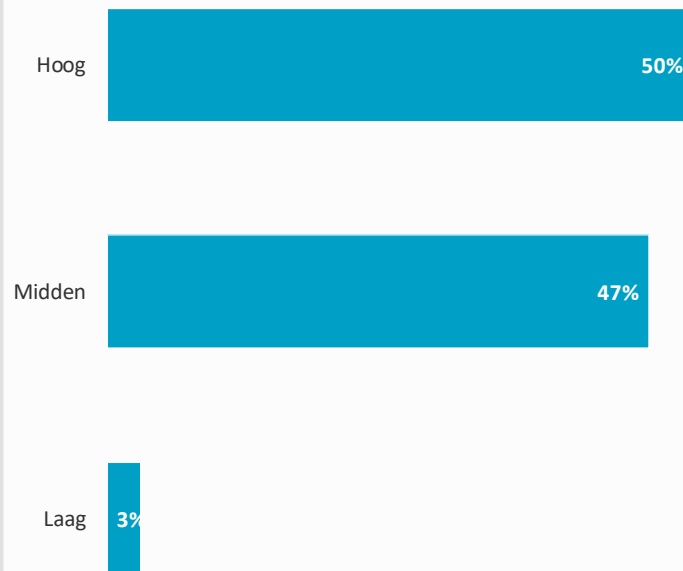

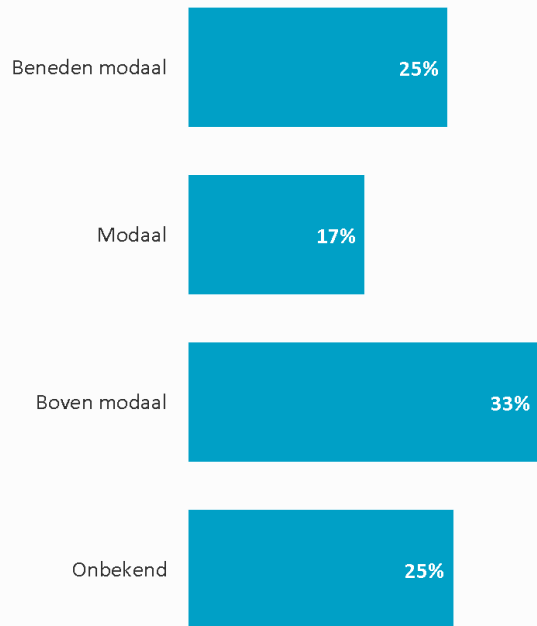
Leeftijd in categorieën
(Basis - allen, n=504)

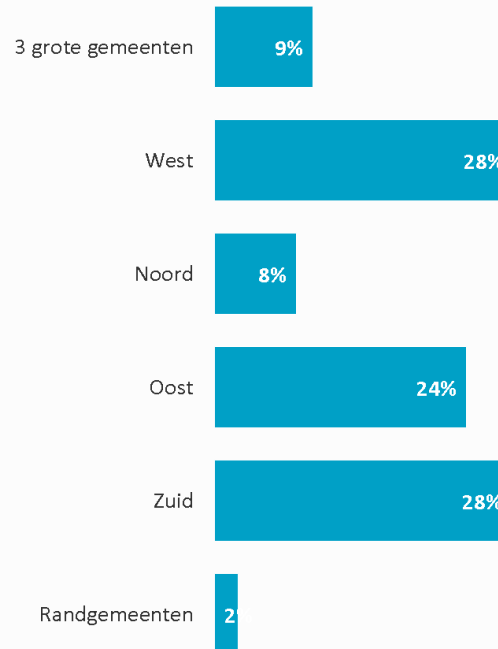
Opleiding Voltooid
(Basis = Allen, n=504)

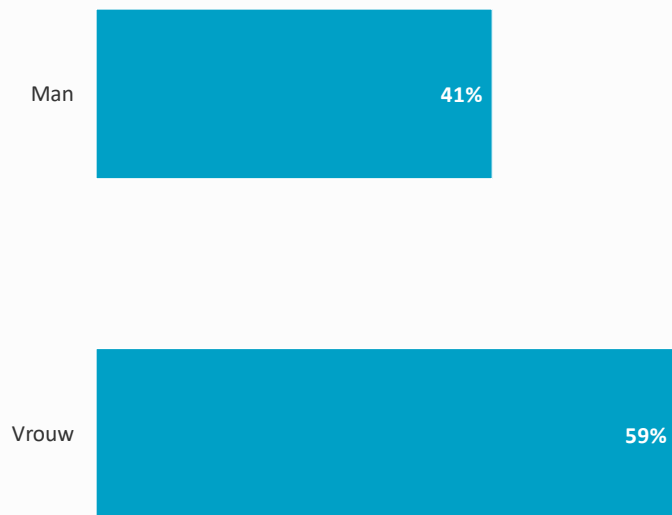
Inkomen gecategoriseerd
(Basis - Allen, n=504)

Regio (Nielsen6)
Basis - Allen, n=504

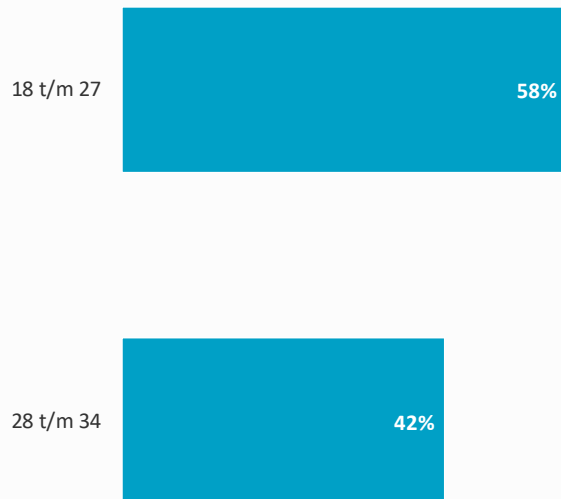

Geslacht
(Basis - woont samen zonder samenlevingscontract, n=293)

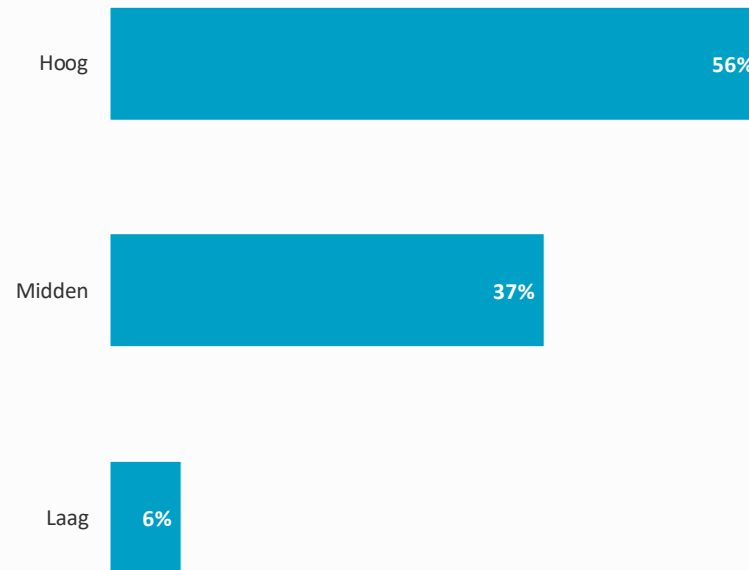

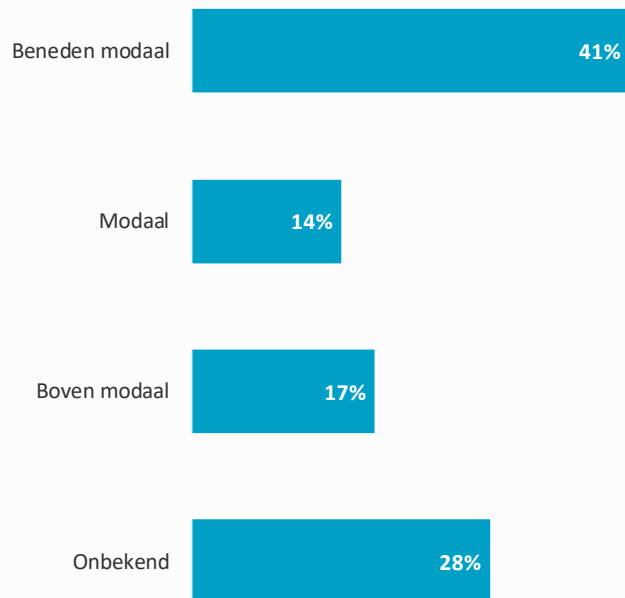
Leeftijd in categorieën
(Basis - woont samen zonder samenlevingscontract, n=293)

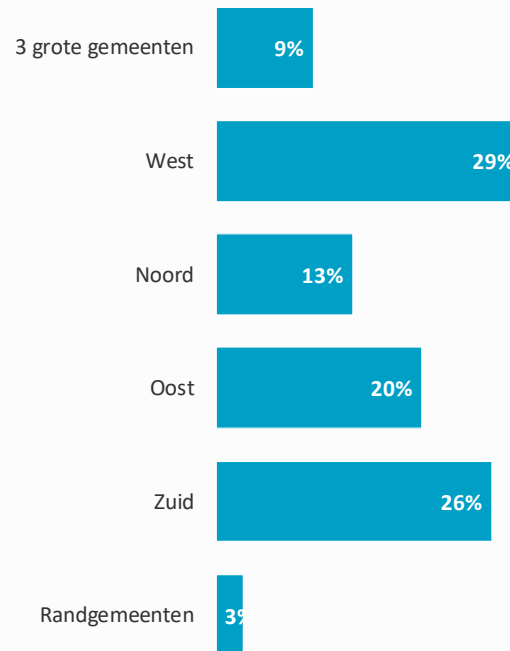
Opleiding Voltoid
(Basis - woont samen zonder samenlevingscontract, n=293)

Inkomen gecategoriseerd
(Basis - woont samen zonder samenlevingscontract, n=293)

Regios (Nielsen6)
(Basis - woont samen zonder samenlevingscontract, n=293)

Notaris, familie/vrienden/bekenden en de website van pensioenfondsen meest geraadpleegde bronnen in het voorzien van informatie over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor het pensioen

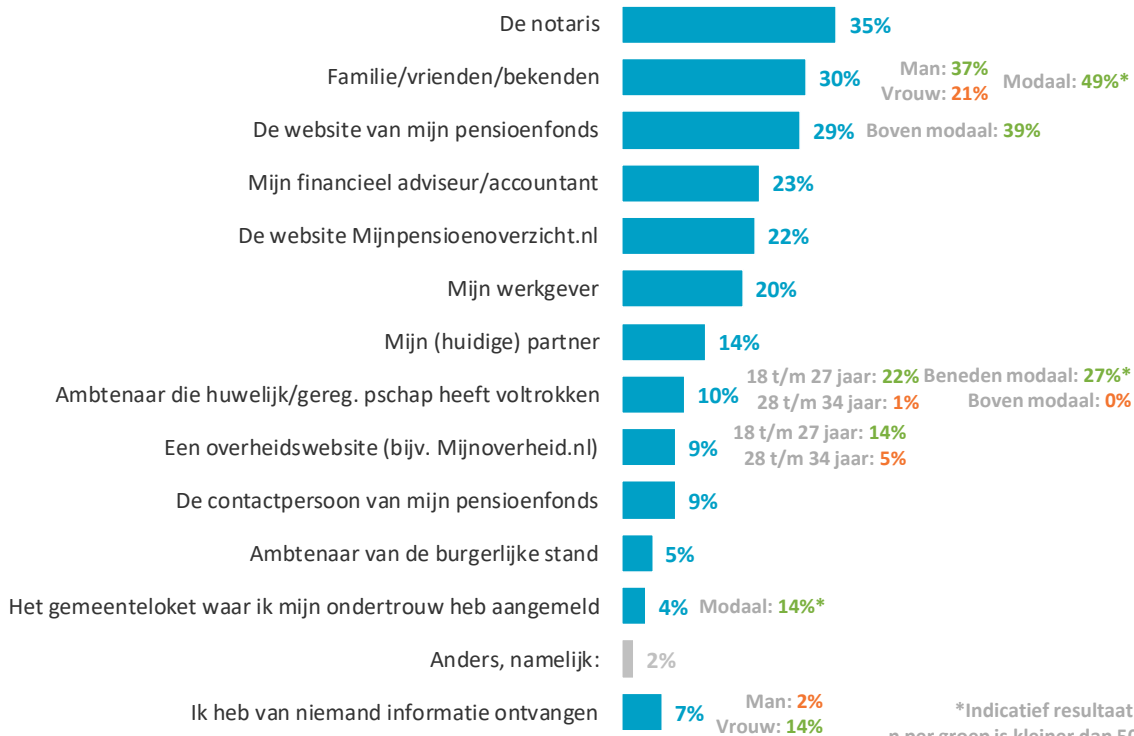
Jonge vrouwen hebben relatief vaak van niemand informatie ontvangen (14% vs. 2%).

Jonge mannen hebben relatief vaak familie/vrienden/bekenden als informatiebron (37% vs. 21%).

Respondenten met een boven modaal inkomen raadplegen relatief vaak de website van hun pensioenfondsen (39%).

Q. Wie of welke bronnen hebben jou van informatie voorzien over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor je pensioen?

(Basis: is (met iemand) bezig geweest met pensioen, n=158)

*Indicatief resultaat: n per groep is kleiner dan 50

Crossing:

Q. Heb je door het trouwen/(geregistreerd) samenwonen iets geregeld voor je pensioen, wat je daarvoor nog niet had geregeld?

Q. Wie of welke bronnen hebben jou van informatie voorzien over de gevolgen van trouwen/(geregistreerd) samenwonen voor je pensioen?

	Ja, ik heb geregeld dat mijn partner bij mijn overlijden nabestaandenpensioen ontvangt (n=175)	Ja, ik heb een overlijdensrisico-verzekering afgesloten (n=126)	Ja, ik ben zelf extra gaan sparen of beleggen (n=33)
Mijn (huidige) partner	17%	14%	16%
Mijn werkgever	23%	17%	11%
Familie/vrienden/ bekenden	36%	35%	34%
Mijn financieel adviseur/accountant	25%	32%	24%
De website Mijnpensioenoverzicht.nl	28%	28%	33%
De website van mijn pensioenfonds	31%	27%	33%
Een overheidswebsite (bijv. Mijnoverheid.nl)	8%	6%	3%
Ambtenaar van de burgerlijke stand	6%	4%	17%
Ambtenaar die huwelijk/gereg. pschap heeft voltrokken	5%	12%	15%
Het gemeenteloket waar ik mijn ondertrouw heb aangemeld	2%	5%	6%
De notaris	41%	44%	34%
De contactpersoon van mijn pensioenfonds	10%	11%	13%
Anders	2%	2%	0%
Ik heb van niemand informatie ontvangen	5%	4%	6%

- Veldwerkperiode
  - Het veldwerk is uitgevoerd in de periode 24 januari 2017 tot en met 2 februari 2017
- Methode respondentenselectie
  - Uit het StemPunt-panel van Motivation
- Incentives
  - De respondenten hebben als dank voor deelname aan het onderzoek een punten voor het StemPunt spaarprogramma ontvangen
- Weging
  - De onderzoeksdata zijn gewogen (zie ook bijlage gewogen en ongewogen data), daarbij fungeerde het Mentality-ijkbestand als herwegingskader. Dit ijkbestand is wat betreft sociodemografische gegevens gewogen naar de Gouden Standaard van het CBS
- Responsverantwoording online onderzoek
  - In de veldwerkperiode is aan 9.068 personen een uitnodigingsmail verstuurd. Op de slotdatum van het veldwerk (zie bij Veldwerkperiode) was het gewenste aantal vragenlijsten ingevuld en is de toegang tot de vragenlijst op internet afgesloten
- Bewaartermijn primaire onderzoeksbestanden
  - Digitaal beschikbare primaire onderzoeksbestanden worden tenminste 12 maanden na afronden van het onderzoek bewaard. Beeld- en geluidsopnames op cd en niet digitaal beschikbare schriftelijke primaire bestanden zoals ingevulde vragenlijsten, worden tot 12 maanden na afronden van het onderzoek bewaard.
- Overige onderzoekstechnische informatie
  - Overige onderzoekstechnische informatie en een exemplaar van de bij dit onderzoek gehanteerde vragenlijst is op aanvraag beschikbaar voor de opdrachtgever

Kenmerken	Ongewogen		Gewogen	
	N	%	N	%
Geslacht leeftijd opleiding				
Man 18-27 Hoog	120	7,8	210	13,6
Man 18-27 Midden	65	4,2	233	15,1
Man 18-27 Laag	5	0,3	19	1,2
Man 28-34 Hoog	186	12,0	145	9,4
Man 28-34 Midden	87	5,6	148	9,6
Man 28-34 Laag	13	0,8	22	1,4
Vrouw 18-27 Hoog	341	22,1	242	15,7
Vrouw 18-27 Midden	182	11,8	201	13,0
Vrouw 18-27 Laag	12	0,8	11	0,7
Vrouw 28-34 Hoog	320	20,7	157	10,2
Vrouw 28-34 Midden	204	13,2	134	8,7
Vrouw 28-34 Laag	9	0,6	22	1,4

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage – anders dan integrale publicatie – is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International B.V.

Zie ook ons [Pers- en publicatiebeleid](#).

Beeldmateriaal

Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

motivaction

research and strategy

Motivaction International B.V.

Marnixkade 109

1015 ZL Amsterdam

Postbus 15262

1001 MG Amsterdam

T +31 (0)20 589 83 83

M moti@motivaction.nl

www.motivaction.nl

www.facebook.com/stempunt

